

Život

Politika

Galerie

Dr. Edvard Beneš

BENEŠOVY DEKRETY

Bc. Gabriela Výstupová

ŽIVOTOPISNÁ DATA

- Narodil se 28. 5. 1884 v Kožlanech na Rakovnicku
- 1896-1904 se zapisuje na filozofickou fakultu v Praze
- Během 1. světové války – odbojová činnost ve Francii
- v letech 1919-26 ministrem zahraničí
- 1929-35 poslancem Národního shromáždění
- 1921-22 premiérem

ŽIVOTOPISNÁ DATA

- Po abdikaci prezidenta T. G. Masaryka je 18. 12. 1935 zvolen prezidentem
- Mnichovská dohoda - podepsána 29. září 1938 - 5. 10. 1938 Beneš abdikoval a odešel do exilu
- v březnu 1939 prohlásil Mnichov za neplatný a zastával teorii právní kontinuity Československa

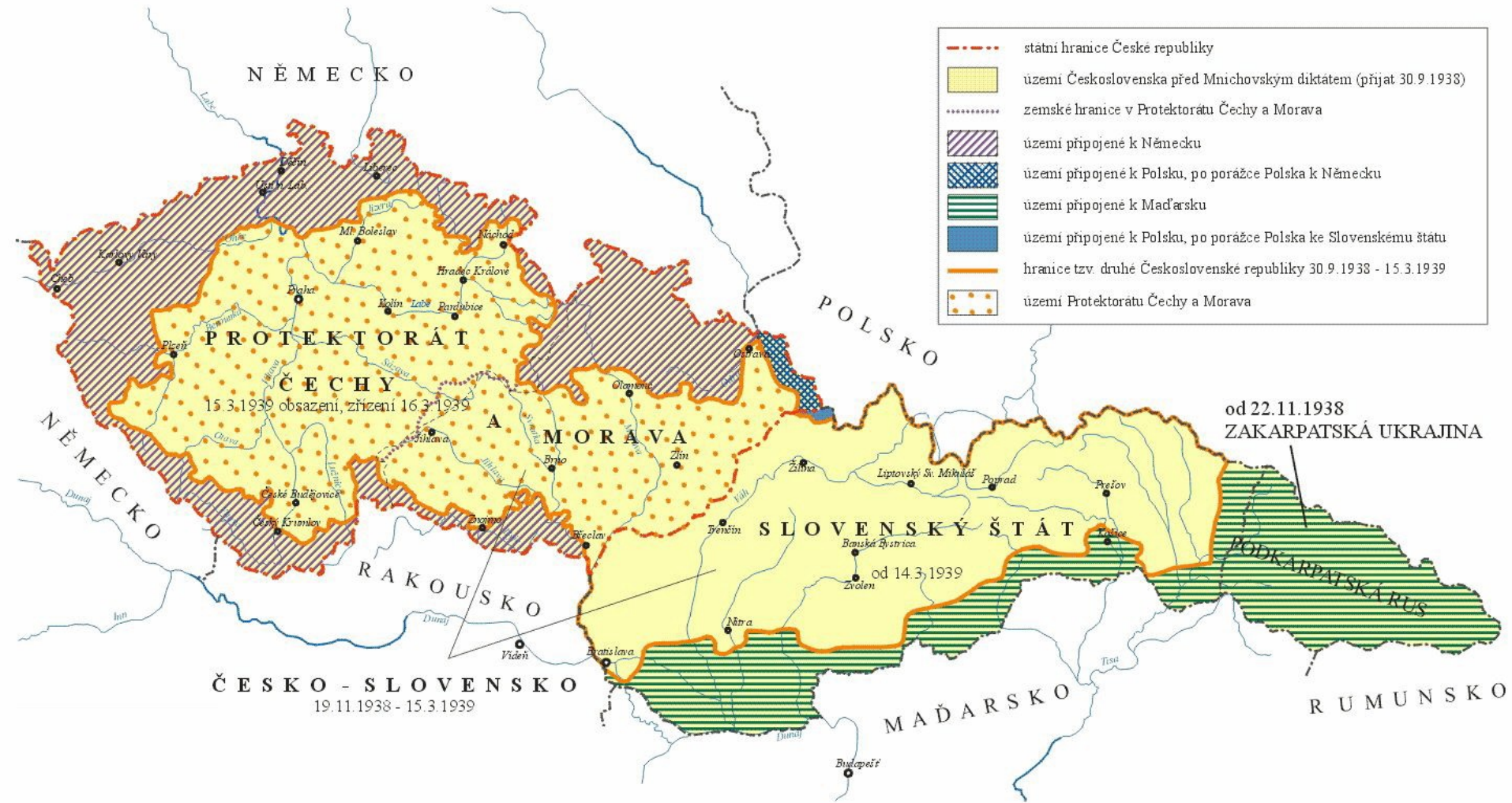

ČESKOSLOVENSKO 28.10.1918 - 19.11.1938

ČESKO - SLOVENSKO 19.11.1938 - 15.3. 1939

- statní hranice České republiky
- území Československa před Mnichovským diktátem (přijat 30.9.1938)
- zemské hranice v Protektorátu Čechy a Morava
- území připojené k Německu
- území připojené k Polsku, po porážce Polska k Německu
- území připojené k Maďarsku
- území připojené k Polsku, po porážce Polska ke Slovenskému štátu
- hranice tzv. druhé Československé republiky 30.9.1938 - 15.3.1939
- území Protektorátu Čechy a Morava

od 22.11.1938
ZAKARPATSKÁ UKRAJINA

PODKARPATSKÁ RUS

ŽIVOTOPISNÁ DATA

- 15. března 1939, kdy byl vyhlášen Protektorát Čechy a Morava (Protektorat Böhmen und Mähren) a na Slovensku o den dříve Slovenský štát
- 16. 5. 1945 návrat do Prahy
- 28. 10. 1945 byl potvrzen v úřadě a 19. 6. 1946 znovu zvolen prezidentem
- Po únoru 1948 - 7. 6. 1948, abdikoval
- Zemřel 3. 9. 1948 v Sezimově Ústí

EXILOVÁ PROZATIMNÍ VLÁDA

- 17.10.1939 byl v Paříži ustanoven vrcholný orgán čs. zahraničního odboje -Československý národní výbor (ČSNV)
- 9.7.1940 - vzniká Prozatimní státní zřízení ČSR složené z prezidenta republiky, vlády a státní rady
- 21.7.1940 britská vláda uznává Prozatimní čs. vládu

PROZATIMNÍ STÁTNÍ ZŘÍZENÍ ČSR

Ve Velké Británii se ustavil
systém Prozatímního
státního zřízení ČSR,
tvořený:

- 1) prezidentem republiky
- 2) exilovou vládou
- 3) státní radou

- První vláda působila od
22.7.1940 do 12.11.1942 a
druhá od 13.11.1942 do
2.5.1945

DEKRETY PREZIDENTA REPUBLIKY V OBDOBÍ

21. 7. 1940 - 27. 10. 1945

- zákonodárná moc byla vykonávána tzv. ústavními dekrety, dekrety prezidenta republiky a nařízeními vlády
- po válce měly podléhat dodatečnému schválení řádně ustanoveného zákonodárného sboru
- Byly vydávány od 21. 7. 1940 do 27. 10. 1945
- většina se týkala ustavení PSZ ČSR, jeho státních rozpočtů a fungování čsl. vojenských jednotek v zahraničí

DEKRETY PREZIDENTA REPUBLIKY

- 1940-1944
  - Vydány v exilu v Londýně. Upravují především vytvoření československé exilové vlády a jejích orgánů (včetně armády) a organizací.
- 1943-1945
  - Vydány v exilu v Londýně. Upravují především převzetí kontroly osvobozeného území Československa od spojeneckých armád a organizace poválečné československé vlády.
- 1945
  - zákony o znárodnění těžkého průmyslu, zákony spojené především s konfiskací majetku Němců a Maďarů.

DEKRETY PREZIDENTA REPUBLIKY

týkající se příslušníků německé a maďarské menšiny
a tzv. státně nespolehlivých osob

- Předloženy u „Mírových cílů československých 3. Února 1941
- Obnovení československých předválečných hranic
- Odsun – Transfer německých a maďarských obyvatel z území ČSR (během 2-5 let)
- Dekrety prezidenta republiky, které se týkaly majetku nepřátel, majetku osob německé a maďarské národnosti, respektive osob státně nespolehlivých

- Článek XIII. Postupimské dohody stanovil, že německé obyvatelstvo nacházející se v Polsku, ČSR a také v Maďarsku, bude třeba přemístit do Německa
- Probíhal za účasti československých vojenských a správních orgánů
- Bylo vysídleno 2 mil. 208 tis. německých obyvatel
- 1 420 598 osob do americké a 750 000 do sovětské okupační zóny Německa
- Cca 20 000 – 45 000 obětí
- Rozsáhlé násilnosti a persekuce německého obyvatelstva – řada pachatelů, těchto zločinů byla potrestána
- Rozdílný pohled na zločiny spojené z odsunem po únoru 1945

**HL. ÚSTAVNÍ DEKRET
PREZIDENTA REPUBLIKY**

Hl. ústavní dekret prezidenta republiky z 2. srpna 1945 č.

**33/1945Sb., o úpravě
československého státního
občanství osob národnosti
německé a maďarské**

Odsun se vztahoval na osoby které se po Mnichovu či po 15. červnu 1939 staly státními občany Německé Říše a Maďarska, vyjma osob které zůstaly věrny ČSR:

HL. ÚSTAVNÍ DEKRET PREZIDENTA REPUBLIKY

- 1) Osoba, která byla z politických či rasových důvodů vězněna v koncentračním táboře nebo vězení pro svoji věrnost k republice a loajalitu k českému nebo slovenskému lidu, nebo byla jinak nacisty pronásledována
- 2) Aktivně se účastnila bojů proti nacismu a za Československou republiku
- 3) Sloužila v československých či spojeneckých jednotkách nebo v domácím odboji
- 4) Nebyla členem SS, SA, SDP, NSDAP nebo jiných nacistických organizací
nevztahovala se na emigranty z rasových a pol. důvodů, financování odboje...

Osoby německé a maďarské národnosti a osoby národně nespolehlivé měly za povinnost:

- 1) Nosit bílou pásku
- 2) Omezení nákupní doby
- 3) Zákaz návštěv veřejných místností
- 4) Zákaz cestování do vzdálenosti větší než 4 Km
- 5) Omezení potravinových přidělů, které sami vymezovali za války židovskému obyvatelstvu

KONFISKACE MAJETKU

- 1) U osob německé a maďarské národnosti bez ohledu na státní příslušnost
- 2) U zrádců a nepřátel republiky jakékoli národnosti a státní příslušnosti, projevivších toto nepřátelství zejména za krize a války v letech 1938-1945
- 3) U akciových a jiných společností a korporací, jejichž správa úmyslně a záměrně sloužila německému vedení války nebo fašistickým a nacistickým účelům

Zákon schválený Prozatímním Národním shromážděním 8. května 1946 – Amnestijní zákon

Jednání, k němuž došlo v období od 30.zářní 1938 až do 28.října 1945 a jehož účelem bylo přispět k boji za znovuzískání svobody Čechů a Slováků nebo mělo za cíl spravedlivou odplatu za činy okupantů a jejich pomahačů, není protiprávní, i když by jinak bylo podle platných předpisů trestné

DEKRETY PREZIDENTA BENEŠE

Dekrety prezidenta Beneše vycházely z mezinárodních dohod o reparacích a konfiskaci německého majetku v cizině, přijatých na konferencích na Krymu a v Postupimi.

Dohoda o reparacích od Německa vstoupila v platnost 24. ledna 1946 a ČSR k ní přistoupila 17. května 1946:

- *každá signatární vláda rozhodovala o formě, již sama při reparacích zvolí*
- *dohodou bylo také mezinárodně právně stvrzeno konfiskování majetku sudetských Němců*

Z vyčíslených válečných škod na ČR v celkové výši téměř 19,5 miliard dolarů bylo nakonec nahrazeno jen 91 miliónů dolarů, tj. pouze 0,4 procenta

V přijatých tzv. Pařížských dohodách (1954) se Spolková republika Německo zavázala, že nevznese v budoucnu žádné námitky proti opatření, která byla provedena proti německým majetkovým hodnotám v zahraničí nebo jinému majetku, zabavenému pro účely reparací nebo restitucí.

Platnost tohoto ustanovení tzv. Převodní úmluvy byla potvrzena i pro sjednocené Německo Dohodou čtyř vlád (tzv. Smlouva 4+2) o konečném uspořádání ve vztahu k Německu, podepsanou 12. 9. 1990.

Edvard Beneš s chotí 1921, foto Josef Jindřich Šechtřl, autochrom

Edvard Beneš, 1929

Dovolená Edvarda Beneše na soukeníku 1921

Návrat Edvarda Beneše Paříže 24. září 1919

Edvard Beneš s Janem Masarykem a dalšími účastníky konference Malé dohody v Praze 16.2.1933

Podpis československo-sovětské spojenecké smlouvy 16.5.1935

Nástupní audience nového papežského nuncia Msgre. Rittera v Lánech v říjnu 1935 - 25.5.1935

Dr. Edvard Beneš skládá prezidentský slib 18.12.1935

Nový německý vyslanec Ernst Eisenlohr při nástupní audienci u prezidenta Beneše 7.3.1936

Do boje

proti fašismu

na vysokých školách!

Quo vadis, Alma mater?

„Boj o Karolinu je signálem k rozpoutání boje proti všem pokrokovým profesorům a vysokoškolským. Studentsko má se stát, podobně jako v Německu, avantgardou reakce. Proti tomu je třeba se různě postavit. Neboť jinak je možno, že i u nás, pod pláštěm restaurace Karolina, bude připraveno ozvušení, podobně

ozvuší, v němž člen Pruské básnické akademie pod protektorátem ministra vzdělání prohlašuje:

„Slyším-li slovo kultura, připravuji svůj browning k výstřelu!“

Poslední události na vysokých školách ukazují, že je tu opravdu snaha k takovýmto koncím dojíti.

Berlín

10. května 1933: „Ve dvoře university konala se slavnost, při které rektor promluvil o národní revoluci, o nových úkolech university, která má pracovat pro opětné vzbuzení národnostního citění. Slavnost byla zakončena pochudňovým průvodem na Operní náměstí, kde dříve k spálení zápalových literatury za zpěvu: Horst Wessell a Deutschland über alles.“

Ministr Goebbels narval ve své berlínské řeči jasně a výslovně potáchem k hranici a spálení vědecké literatury neobutným symbolickým činem.

„Berlínská politická policie zabavila asi 10.000 q knih a časopisů. Při jejich spálení na Operním náměstí udržovala policie vzorný pořádek.“ (Völkischer Beobachter, květen 1933.)

Studentský fašismus formuje se tedy pod ochranou policie a profesora. Je třeba si uvědomit: před zahájením schůze byly v posluchárně histologického ústavu bez jakéhokoli zákroku rozdlávány letáky politického hnutí „Völkisch“. Na schůzi mobilisoval studentský odbor čs. národní demokracie důvěrným oběžníkem své členy k pohotovosti přídatně hodiny před začátkem, neboť komunistickým a socialistickým studentům bylo nutno sdílet ještě důraznější odpověď. Rektor Domán klidně se di-

Praha

17. května 1934: „V histologickém ústavě přimluvil rektor o zařazení Karlovy university do celku národního života. Byl zdravěn fašistickými gesty a po schůzi odvezen na ramenou temi studenty, kteří krátce nato za volání „prýe a marxismem!“ hrozili pěstmi před Odborovým domem organizacím proletariátu. Fašistickou provokací ukončili na nádvoří Karolina za zpěvu: Hej, Slovane!“

„Ve své podstatě neprostitelná logika dějů tomu činila, že se Karolinum stává symbolem v době uslovně hledající jiné hodnoty.“ (Národní politika, 15. IV.)

„K věrohodné manifestaci studentské se nám zdáje, že policie se chovala taktně a korektně, což rádi konstatujeme.“ (Expres, 18. V.)

val na to, jak na akademické půdě je hloučkem fanatických vůdů fašistickým pozdravem. Na jeho příkaz nebylo uděleno slovo zůstupu jedinoty n. a. p. s. Na surovosti česteneckých pořadatelů dávali se rektor, děkan lékařské fakulty a několik profesorů bez nejmenšího protestu. Protifašistické studenty byli však a akademické půdy předvádění políci k zatčení, a jsou akademickými úřady vůdci k výslechu. SCSM vyhlašuje persekuci a čtyři kolegy vykončí.

„Volám po svobodě slova, bez níž není pokroku“

(Pan rektor Domán v „Národních listech“ 22. března t. r.)

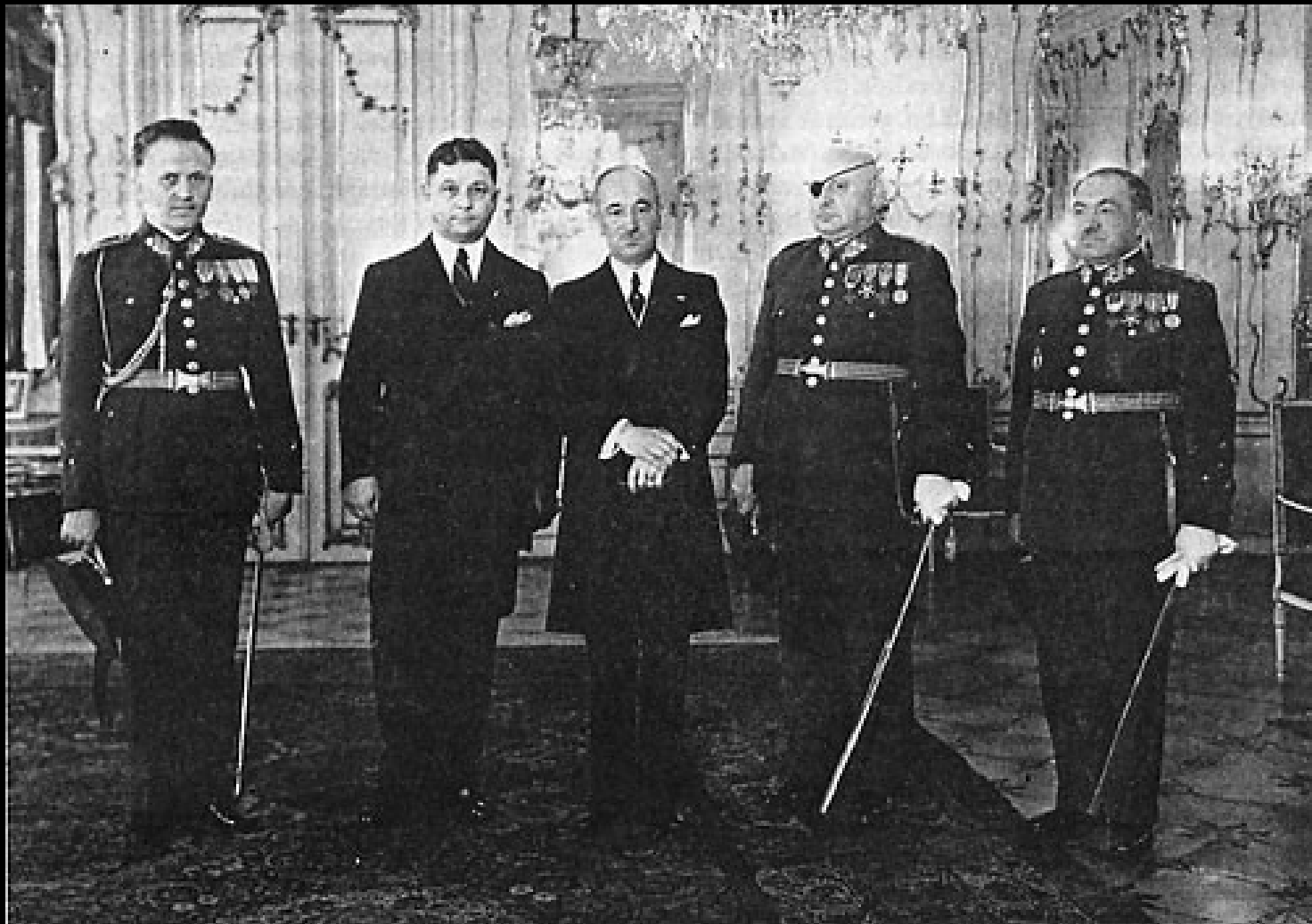
Tedy především o té svobodě slova. Následkem nedemokratických volebních řídní je změna část studentů, na některých fakultách téměř polovina, vyřazená z rozhodování ve studentských spolecích a v ústředních organizacích. Tito studenti si nikdy a nikým nedají vzít právo projevit svůj názor a nedovolí, aby studentská veřejnost byla jednostranně a často nesprávně informována.

Pan rektor Domán, který před několika týdny hájil svobodu slova pro dra Krumpholtz et cons., dokázal svým jednáním v histologickém ústavě, že mu šlo o svobodu slova pro národní demokracii. Požádali jsme před časem pana rektora otevřeným listem, aby nám sdělil, v čem vidí přednost svobodného nacionalismu. Za pana rektora odpověděl SCSM, který prohlásil, že je drzost, klást jeho

Prezident Beneš se loučí se svým předchůdcem 14.9.1937

Armádní velitelé u prezidenta Beneše při novoroční audienci 1.1.1938

Příslušníci hraničářského praporu č. 5 z Chebu 20.5.1938

Prezident Beneš během návštěvy brněnského četnictva v roce 1938

Občané!

V osudové chvíli státu a národa žádám Vás, aby každý stál na svém místě, vojáci ve zbrani, zemědělci u pluhu, dělníci v dílnách a továrnách, úředníci v kancelářích.

Armáda bdí nad bezpečností republiky a může splnit svůj úkol jen tehdy, když bude národ jednotný a v klidu. Manifestujte své odhodlání svou prací pro stát, vraťte se každý ihned ke své povinnosti, neboť jen tak možno udržet obranu státu v pohotovosti. Další demonstrace by byly prací pro nepřítele.

**Generální inspektor branné moci
armádní generál Jan Syrový**

Nacistický operační plán Zelený případ 21.4.1938

Mapa Česko-Slovenska po obsazení československého pohraničí 21.10.1938

Zleva: britský premiér Chamberlain, francouzský premiér Daladier, Hitler a italský vůdce Mussolini. Chamberlein prohlásil, že je absurdní, aby kvůli neznámé zemi a neznámým lidem šla Británie do války. **Mnichovská dohoda 29.9.1938**

Prezident Beneš seznamuje v rozhlasovém projevu obyvatele ČSR s důsledky mnichovské dohody 5.10.1938

Jozef Tiso jedná s Hitlerem 14.3.1939

Aufruf an die Bevölkerung!

Auf Befehl des Führers und Obersten Befehlshabers der Deutschen Wehrmacht habe ich im Lande Böhmen mit dem heutigen Tage die vollziehende Gewalt übernommen.

Hauptquartier Prag, den 15. März 1939.

Der Oberbefehlshaber der Heeresgruppe 3

Blaskowitz

General der Infanterie.

Rozkasy pro Obyvatel!

Na rozkasy Vojska a neivršihy Prezidenta německé Armady převzal sem v zemi české s nešním dnem celou moc.

Hlavní-Quartier Praha, dne 15. Brézna 1939

Vrchní Komandant Armádní-Odil 3

Blaskowitz

General Pěchoty

Sudetští Němci vyvracejí československé pohraniční sloupy

Českoslovenští občané prchají z obsazovaného pohraničí

Vyhlášení protektorátu přineslo změny i v dopravě; v Čechách a na Moravě se začalo jezdit vpravo

Slavnostní defilé německých jednotek v den Neurathova příjezdu do Prahy 5. 4. 1939. Defilé přihlížejí von Neurath a Hácha

Členové Čs. národního výboru v Paříži: zleva - generálové S. Ingr a R. Viest, dr. E. Beneš, E. Outrata, Š. Osuský 17.11.1939

I.

Osobám židovského původu zakazují s okamžitou platností návštěvu těchto veřejných místností,

pokud se týče restaurací:

na Slovanském ostrově,
restaurace a kavárny **Mánes,**
na Střeleckém ostrově,
restaurace na **Petříně** a v **Havanském paviloně,**
v Riegrových sadech,
a hlavní restaurace (šlechty) v **Královské oboře,**
návštěvu **Obecního domu** **hlav. m. Prahy,**
Národního domu na **Král. Vinohradech,**
kavárny **Hlavovy** na **Král. Vinohradech,**
jakož i **Národního domu** na **Smíchově.**

Majitelům těchto restaurací, pokud se týče kaváren, se nařizuje, aby své místnosti označili ihned nápisem

Zákaz návštěvy některých restaurací pro Židy,
Telegraf 11. 8. 1939

Vývěska Lidových novin

Po 15. březnu začali být i v Čechách a na Moravě perzekvováni Židé 21.6.1939

Arisches Geschäft
Arijský obchod

Obchody, jež odmítaly prodávat Židům, měly zvláštní označení

Konečné zúčtování se Židy.

**Převážná většina českého
národa se od Židů
právem odvrací.**

Konečně dochází ke spravedlivému účtování se Židy, kteří mají největší podíl na zločinech, páchaných pokoutným obchodem na nejširších vrstvách českého národa. Židé mizí z našeho prostředí. S nimi mizí také strašná jejich morálka, kterou tvoří židovské náboženství.

Mravní katechismus Židů obsahuje místo morálky v náboženském smyslu plno obchodnických pravidel. Je naplněn nenasytnou touhou po zdejších statcích a je odmítavě chladný ke všemu, co není židovské. Proto je již pro převážnou většinu Čechů rozhodnuto, že mají jít se svým národem a ne se Židy. Poznali

Einkaufszeit für Juden

von **15-17** Uhr.
Od **15-17** hod.

Nákupní doba pro židy.

Ausser dieser Zeit ist der Eintritt den Juden verboten.

Mimo tuto dobu jest vstup židům zakázán.

Ve většině obchodů mohli Židé nakupovat jen ve vymezených hodinách

Prezident republiky E. Beneš mezi letci 310. stíhací perutě 10.5.1941

Erlaß des Reichsprotectors in Böhmen und Mähren über die Verhängung des zivilen Ausnahmezustandes vom 28. September 1941.

In den letzten Tagen haben unverantwortliche, im Solde der Feinde Europas stehende Elemente eine Anzahl von reichsfeindlichen Einzelhandlungen begangen. Durch eine damit verbundene Propaganda haben diese Elemente versucht, die Bevölkerung des Protektorats Böhmen und Mähren in Gegensatz zu den Interessen des Reiches zu bringen.

Von der Bevölkerung, die in ihrem Großteil die Schicksalsverbundenheit der europäischen Völker mit Deutschland als Realität anerkennt, erwarte ich, daß sie sich keinesfalls von diesen Reichsfeinden provozieren laßt. Hauptsächlich ist, daß Jeder Ruhe und Ordnung bewahrt und seiner gewohnten tätlichen Arbeit nachgeht. Jedem ordnungsliebenden Menschen wird der Schutz der Behörden zugesichert.

I.

Zum Schutze der Interessen des Reiches und der Bevölkerung des Protektorats Böhmen und Mähren verhängte ich daher unter Bezugnahme auf die Verhängung des zivilen Ausnahmezustandes vom 27. September 1941 mit Wirkung vom 28. September 1941 — 12 Uhr — bis auf weiteres für die Oberländerbezirke Prag, Brünn, Mäh.-Ostrau, Olmütz, Künäusáras, Klado den

zivilen Ausnahmezustand.

II.

(1) Alle Handlungen, die die öffentliche Ordnung und Sicherheit, das Wirtschaftsleben oder den Arbeitsfrieden stören, sowie der vorsätzliche unerlaubte Besitz von Schusswaffen oder Sprengstoff oder Munition, unterliegen dem Standrecht des zivilen Ausnahmezustandes.

(2) Hierunter fallen auch alle Zusammenrottungen, Gruppenbildungen, Versammlungen in geschlossenen Räumen und unter freiem Himmel, auf öffentlichen Straßen und Plätzen.

III.

Wer die Kenntnis von derartigen Handlungen oder Vorhaben nicht den zuständigen Behörden sofort mitteilt, unterliegt wie der Täter dem Standrecht des zivilen Ausnahmezustandes.

**Der Reichsprotector in Böhmen
und Mähren**

Mit der Führung der Geschäfte beauftragt

gez. Heydrich

ff-Obergruppenführer und General der Polizei.

Výnos říšského protektora v Čechách a na Moravě o vyhlášení civilního výjimečného stavu ze dne 28. září 1941.

V minulých dnech se dopustili neodpovědní, ve službách nepřátel Evropy jsoucí jednotlivci některých činů, namířených proti Říši. Propagandou s tím spojenou pokusily se tyto živly dostati obyvatelstvo Protektorátu Čechy a Morava do rozporu se zájmy Říše.

Očekávám od obyvatelstva, které ve své většině uznává osudové společenství evropských národů s Německem jako skutečnost, že se nedá nikterak vyprovokovati těmito nepřáteli Říše. Je třeba, aby každý zachoval klid a pořádek a šel za svou obvyklou denní prací. Každému, kdo dbá pořádku, je zabezpečena ochrana úřadů.

I.

Na ochranu zájmů Říše a obyvatelstva Protektorátu Čechy a Morava vyhláší tudíž, s poukazem na vyhlášení civilního výjimečného stavu ze dne 27. září 1941 s účinností od 28. září 1941 — 12.00 hodin — až na další v okresech Oberlandráty Praha, Bno, Moravský Ostrava, Olomouc, Hradec Králové, Klado

civilní stav výjimečný.

II.

(1) Všechny činy, jimiž jsou porušovány veřejný pořádek a bezpečnost, hospodářský život nebo pracovní mír, jakož i záměrná a nedovolená chování stílných zbraní nebo tiskovin anebo stílniva, podléhají stannému právu civilního stavu výjimečného.

(2) To se týká také všeho srocování, shlukování, shromáždování v uzavřených místnostech a pod širým nebem, na veřejných ulicích a náměstích.

III.

Kdo se o takových činech nebo záměrech dověděl anž je ihned oznámil příslušným úřadům, propadá právě tak jako pachatel stannému právu civilního stavu výjimečného.

Říšský protektor v Čechách a na Moravě

Pověřen vedením funkcí

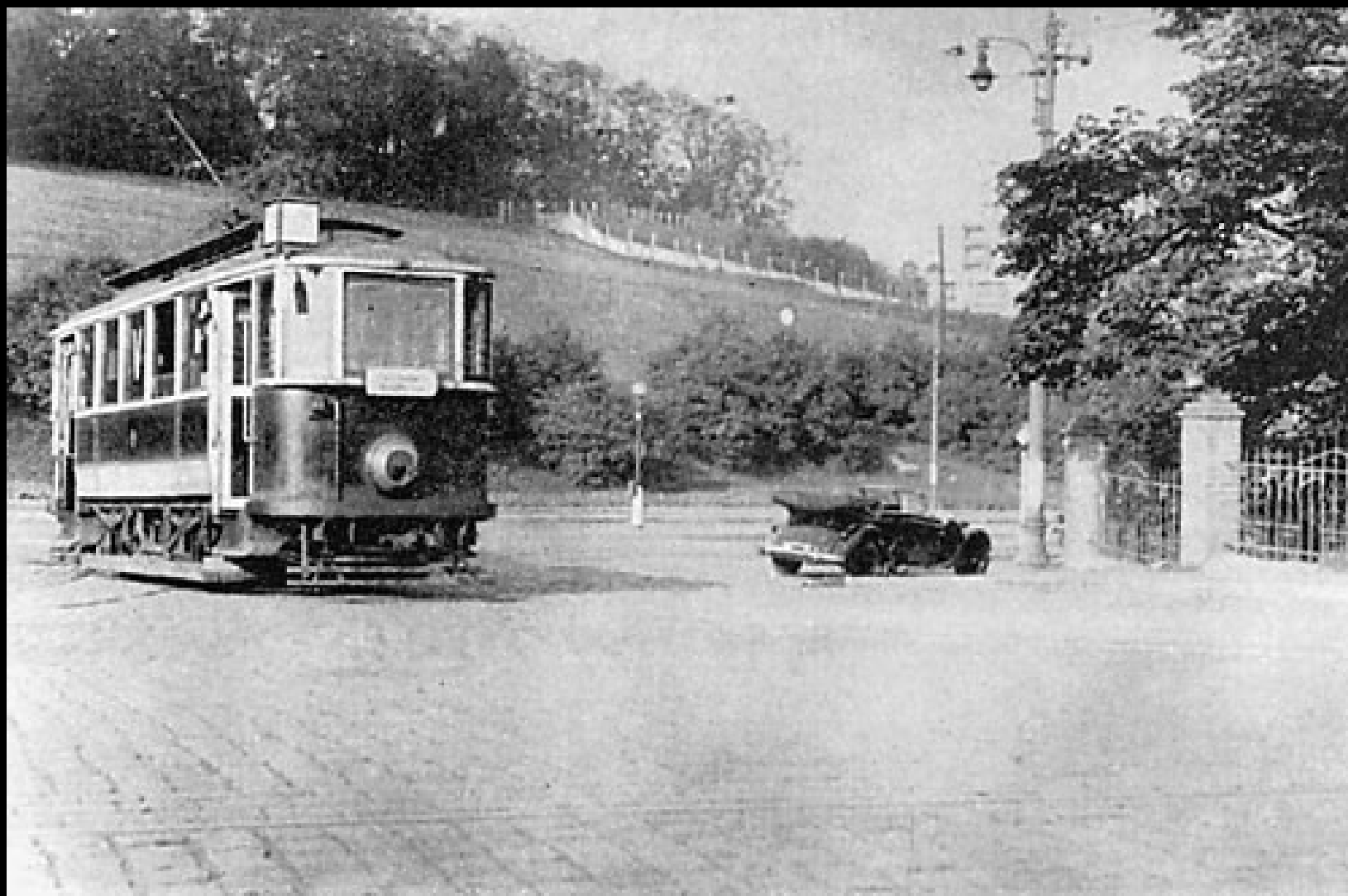
pod. Heydrich

ff-Obergruppenführer a generál policie.

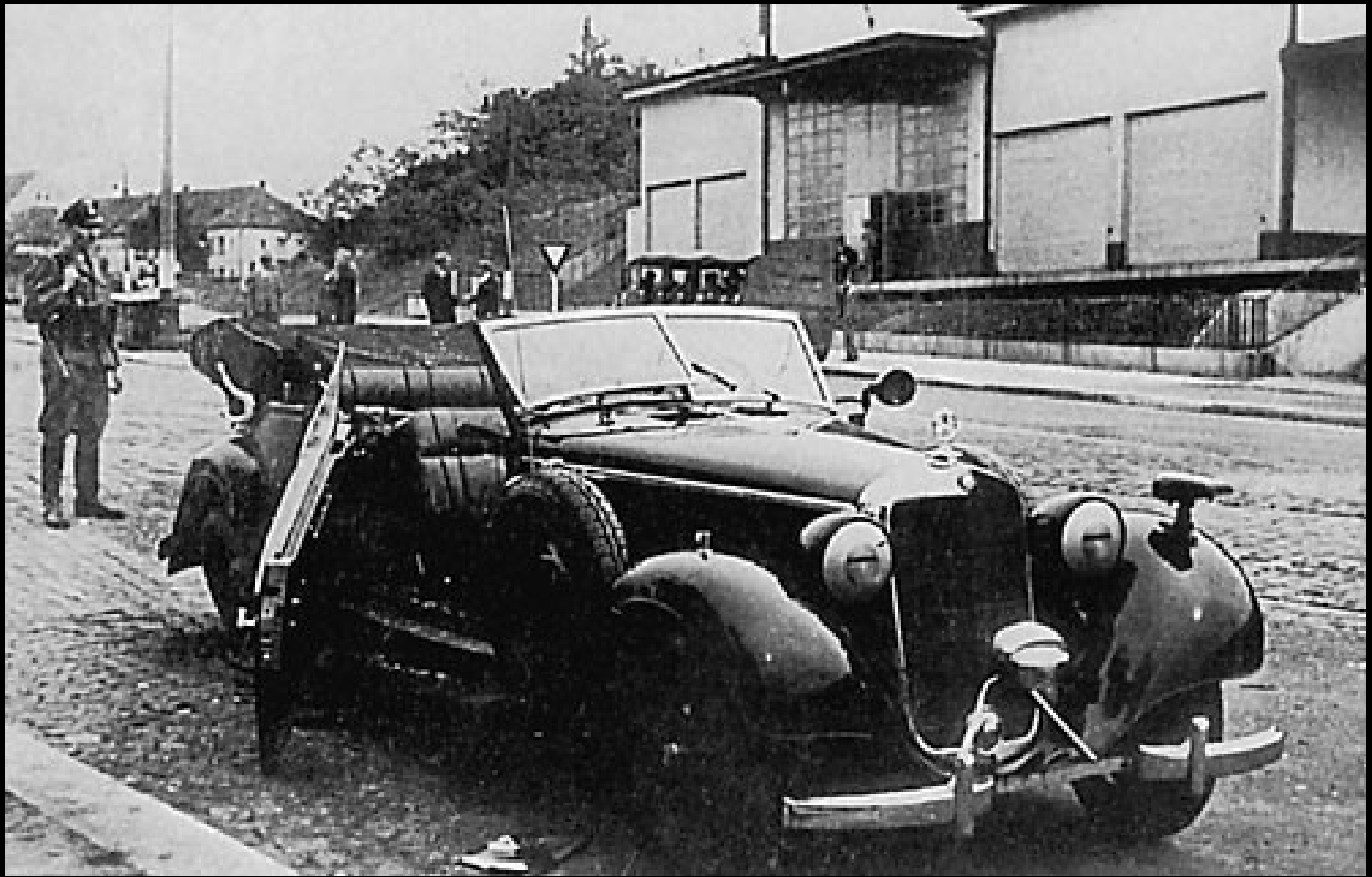

Heinrich Himmler a Reinhard Heydrich na Pražském hradě v říjnu 1941

Zatáčka smrti těsně po atentátu: vedle tramvaje stojí Heydrichův automobil 27.5.1942

Police střeží vrak mercedesu se značkou SS - 3 27.5.1942

DOVÝ DENÍK

LIST ČESKÉ VESNICE REDAKCE A ADMINISTRACE PRAHA II., NA FLORENCI ČÍSLO 13. — TELEFON ČÍSLO 348-51.

Atentát na Zastupujícího říšského protektora

10,000.000 korun odměny za předmětné údaje, které povedou k dopadení pachatelů

Dne 27. května 1942 asi v 10.30 hod. byl spáchan atentát na Zastupujícího říšského protektora **ff-Obergruppenführera Heydricha**. Zastupující říšský protektor přijížděl svým autem směrem z Panenských Hřbitův Kirchmayerovou ulicí v městské čtvrti Praha-Libeň a právě chtěl zabořit do ulice v Holešovičkách, aby jel dále do města. Tu se postavil vůz v cestu muž, jenž se pokoušel vystřelit z automatické pistole na osobu, sedící ve voze. Současně hodil druhý muž proti vozu úskavninu, která při nárazu vybuchla. Po atentátu prchal jeden pachatel Kirchmayerovou ulicí a ulici Na Kolíně do ulice Na Zápětí do řeznického obchodu Františka Braunerů. Útěk domů 28. Odůp pak, když byl vyslýchán ukořičit výstřelů, pokračoval v útěku ulicí Na Zápětí k ulici v Holešovičkách, patrně směrem do města. Druhý pachatel uprchl na připraveném velocipedu Kirchmayerovou ulicí směrem k městské čtvrti Stará Libeň.

Tento pachatel byl muš střední velikosti, štíhlý, měl na sobě tmavě až černé šaty a černý klobouk.

Druhý pachatel, ten, který uprchl Kirchmayerovou ulicí a ulicí na Kolíně, je popisován takto:

Vysoký 160—162, říšský v rannem, silně postava, plný, okrouhlý, sluncem opálený obličej, široká ústa a obrážděný rt, tmavé, dosahu ústředně vlasy; stáří asi 30—35 let.

Tento muš měl na sobě tmavě až šedivobílé šaty se světlými proužky a hnědé střevce. Pokročilý blavy při útěku nezavázal.

Jeden z pachatelů zanechal na místě činu světlé béžový pláště z balonového hedvábí se světlými knoflíky. Každý z pachatelů měl temně hnědou aktovku. Které byly nalezeny na místě činu. V jedné z těchto aktovek byla popříjímá lesknoucí kapsa béžové barvy z velbludí srsti, na níž je ověsá okrouhlá motocyklová značka firmy obchodního domu «Bláha lábat». Pachatel, jenž uprchl pěšky, zanechal v blízkosti místa činu dámský velocipeď značky «Moto-Velo J. Krámar, Teplice», ložník číslo 40.283. Tento dámský velocipeď má černé výškové kola (rály) s 9 mm širokými červenými pruhy, slonovinové červeně ozdobené vidlice a rám, červené černé lemované řídítka, červenohnědé, dobře zachovalé převodné sedlo, hnědou torbu na zádě, černé chromové řetěz a zrnatý polkozouš, tmavě až světle šedozelenou ochrannou síť. Na kole je poniklovaná bustlika s nožním držadlem a 25 cm dlouhou hačič. Na tomto kole visela jedna z aktovek, nalezených na místě činu.

Pachatelé jistě čekali delší dobu, snad dokonce několik hodin, na místě činu na Zastupujícího říšského protektora.

S poukazem na vyjádření o odměnu 10,000.000 korun, která je stanovena na údaje a řad obyvatelstva, její provedou k dopadení pachatelů a bude plně vyplacena, se předkládají tyto útky:

1. Kdo může učinit údaje o pachatelích?
2. Kdo pozoroval pachatele na místě činu?
3. Komu patří ony blíže popsané věci, obzvláště pak komu chybí onen popsaný dámský velocipeď, plášť, čepice a aktovky?

Tyto výše popsané věci jsou od dneška, od 9. hodiny vystaveny ve výkladní skřini obchodu s obuví Bafa, Praha II., Vláclavské náměstí 6.

Kdo by mohl podat zřádané informace, ale nechtěl je z vlastní vůle policii, bude ve smyslu vyhlášeného nařízení říšského protektora v Čechách a na Moravě o vyhlášení civilního výjimečného stavu ze dne 27. května 1942 se svou rodinou zastřelen. Všem osobám se zaručuje, že jejich údaje na přání budou pokládány za přísně důvěrné. Kromě toho je poskytnut všem majitelům domů, majitelům bytů a majitelům hotelů atd., politnaje dnem 28. května 1942, všechny policejní dosud nepřihlášené osoby v celém Protektorátě přiblížit a poukazem na tuto vyhlášku příslušným policejním příslušovcům úřadům. Provinění proti tomuto nařízení se trestá smrtí.

Sdělení přijímá tajně státní policie, hlavní úřadovna státní policie v Praze, (Stantspolizeitstelle Prag) v Praze II., Braděvská ulice č. 20, č. tel. 20041, jakož i každý jiný německý nebo protektorátní policejní úřad, a to ústně, písemně nebo telefonicky.

Vyhlá vedoucí **ff** a policie
u říšského protektora v Čechách a na
Moravě

pošepán: K. H. Frank.

VÝNOS

říšského protektora v Čechách a na Moravě o vyhlášení civilního výjimečného stavu.

Ze dne 27. května 1942.

V úředním atentátu na Zastupujícího říšského protektora **ff-Obergruppenführera Heydricha** se ustanovuje toto:

Článek I.

Na podkladě § 1 nařízení říšského protektora v Čechách a na Moravě o vyhlášení civilního výjimečného stavu ze dne 27. září 1941 (VBIR Prot S 527) se o okamžité účinnosti vyhlášení civilního výjimečného stavu nad celým Protektorátem Čechy a Morava.

Článek II.

Na podkladě § 2 výše uvedeného v řízení nazývají:

Kdo osoby, které měly účast na spáchaní atentátu přechovává nebo jim po-

skytuje pomoc, anebo máje vědomost o jejich osobě nebo o jejich pohybu neustíjí žádné oznámení, bude zastřelen se svou rodinou.

Článek III.

Tento výnos nabývá platnosti oznámením v rozhlase.

V Praze 27. května 1942.

Říšský protektor v Čechách a na Moravě.

V zastoupení:

K. H. FRANK.

Poznámka: Tento výnos byl uveden ve známost ve středu 27. května v 21. hod. 32 minut rozhlase.

Výnos ministra vnitra ze dne 28. května 1942

ČEK — Praha, 28. května. Osoby, které se zdržují v Protektorátě, sání se přihlášly k pohybu, a které dokončily 15. rok věku, musí se ihned policejně přihlásit u ohlašovacího úřadu. Ohlašovacím úřadem je obecni úřad pohybu. V obcích, pro něž je zřízen vládní policejní úřad, je tento úřad úřadem ohlašovacím.

Poslední lhůta k přihlášení je pátek 29. května 1942, 24. hodina noční. Ohlašovací útky jsou otevřeny denně od 7 do 24 hodin. Kdo by se od soboty 30. května 1942 ještě bez přihlášení zdržoval v Protektorátě, bude zastřelen. Rovněž budou zastřeleny ty osoby, které nepřihlášené osoby od soboty 30. května 1942 u sebe přechovávaly.

Z přihlašovací povinnosti jsou vyňati němečtí státní příslušatelé.

Ministerstvo vnitra nazývá tímto ohlašovacím úřadům, aby ihned upraveny úřední hodiny tak, aby přihlašovací povinnost mohla býti v době od 7 do 24 hodin splněna. Na zavedení a dodržení stanovených úředních hodin doložkou u obecí okresní úřady.

Velké vítězství německých a spojeneckých zbraní

Drtivá porážka bolševiků v obklíčovací bitvě u Charkova

A1 dosud napačeno přes 165.000 zajatců. — Ukořičeno 517 pancéřových vozů, 1.180 děl a nepřehledné množství jiného válečného materiálu.

ČEK. Z Vúdcova hlavního stanau, 28. května.

Vrchní velitelství branné moci oznamuje:

Obklíčovací bitva již od Charkova vedla k velkému vítězství německých a spojeneckých zbraní. Ani poslední nepřátelské útky, jež měly přinést úlevu, nezmenšily již nic na osudu obklíčovaných armád. Jenom ojedinělé skupiny nepřátelské kladou ještě odpor. Jejich zničení je v proudu.

Již nyní bylo napačeno přes 165.000 zajatců, a mezi kořisti je hlášeno 517 pancéřových vozů, 1.180 děl, tisíce motorových vozidel a kol a nepřehledné množství jiného válečného materiálu. Tyto částce stále rostou.

100.000 Kronen

Belohnung!

**Wer kennt diesen Mann
und wo hält er sich auf?**

100.000 korun

odměny!

**Kdo zná tohoto muže
a kde se zdržuje?**

Der Abgebildete heißt Miroslav
Valčík, geboren 20. I. 1920 in Göding.

Zobrazený muž se jmenuje Miroslav
Valčík, narozený 20. I. 1920 v Hodoníně.

Der Mann wird wie folgt beschrieben:

„Ungefähr 1,65 groß, blondes bis hellblondes nach hinten zurückgekämmtes Haar, welches an der rechten Seite etwas seitlich abfällt, so daß der Eindruck eines Scheitels besteht. Rundes volles Gesicht, gesunde rötliche Gesichtsfarbe, reine Haut (keine Piefel), bartlos, glatt rasiert. Blau- graue Augen, normale Nase und etwas kleine und angelegte Ohren.“

Mitteilungen aus der Bevölkerung, die zur Ergreifung des oben Abgebildeten führen und auf Wunsch streng vertraulich behandelt werden, erbittet unter Hinweis auf die ausgesetzte Belohnung von 100.000 Kronen die Geheime Staatspolizei, Staatspolizeileitstelle Prag, Prag II, Bredaergasse 20, Tel. 30.041, Hausapparat 156, oder jede andere deutsche Polizeibehörde oder jede Protoktoratspolizeidienststelle.

Prag, den 28. Mai 1942.

Der Leiter der Staatspolizeileitstelle Prag

gez. **Dr. Geschke,**

Standartenführer.

Tento muž je popisován takto:

„Vysoký asi 1 m 65 cm, plavé až světlé plavé dozadu sčesané vlasy, které na pravé straně spadají trochu stranou, takže vzniká dojem přilínky. Okrouhlý, plný obličej, zdravá načervenalá barva obličeje, čistá plet (žádné vrásky), bezvousý, čistě oholený. Modré oči, normální nos a poněkud malá a přiléhavá uši.“

Sdělení z řad obyvatelstva, která povedou k dopadení výše zobrazeného muže a jež na přání budou projednána přísně důvěrně, si vyžaduje s poukazem na výše uvedenou odměnu 100.000 korun tajná státní policie, hlavní úřadovna státní policie Praha (Staatspolizeileitstelle Prag), v Praze II., Bredovská ulice 20, telefon 30041, domácí klapka 156, nebo každý jiný německý policejní úřad a každá protoktorátní policejní úřadovna.

V Praze dne 28. května 1942.

Vedoucí hlavní úřadovny státní policie Praha.

Podepsán **Dr. Geschke,**

Standartenführer.

Poslední fotografie lidických dětí

173 zastřelených lidických mužů na zahradě Horákova statku 10. června 1942

Beneš a Churchill, 1943

Roosevelt a Beneš

Státní svátek v exilu 28.10.1943 Beneš a Masaryk s diplomatickým sborem v Londýně

Edvard Beneš tiskne ruku M. I. Kalininovi po podpisu československo-sovětské smlouvy v Moskvě v prosinci 1943
11.12.1943

Uschovat na památku!

SMRT VETŘELCŮM A ZRÁDCŮMI

Za svobodné Československo

DENÍK I. ČESKOSLOVENSKÉHO SBORU V SSSR

PÁTEK, 6. ŘÍJNA 1944.

ZVLÁSTNÍ VYDÁNÍ.

Prapory Československé republiky vlají nad našim pohraničím

JSME DOMA!

Po tuhých krvavých bojích I. čs. sbor v SSSR bok po boku s hrdinnou Rudou armádou vkročil do vlastí. A teď začne velké čištění Československé republiky od Němců, Maďarů a zrádců!

B. R. — Dokázali jsme to! Jsme doma. S bratrskou pomocí vítězné Rudé armády jsme si vybojovali poslední, největší, největšími oběťmi vykoupený úsek cesty do vlasti. Nad rodnou půdou, kterou nám ukradli, poslali a vydrancovali fašistští vetřelci, zaválaly opět červenomodrobílé vlajky Československé republiky, prapory demokracie a pokroku. S Rudou armádou-osvoboditelkou národů a s námi vchází do vlasti nový, šťastný, svobodný život.

Kolik vzrušených myšlenek nám všem prolétlo hlavou v těchto pohnutých a vpravdě historických chvílích!

S radostnými pocity vítězství mísí se především hluboká vděčnost. Díky Vám, maršále Staline, díky Tobě, milý sovětský lide, díky vám,

bratři rudoarmějci. Bez Vás bychom tu nebyli! Dlouho jsme požívali Vašeho srdečného pohostinství. Vy jste nás učili a posilovali na naši cestu. Vy jste nám svými silnými pažemi, statečným srdcem a těžkými oběťmi proklesli cestu až sem.

Teď hrdinná Rudá armáda přichází do našeho domu. Jde nám jej očišťovat od německých a maďarských lupičů. Postaráme se, aby ji náš lid zahrnul takovou láskou, jako své rodné děti. Postaráme se, aby bratrství národů SSSR a Československa žilo věčně!

Naše vzpomínky letí za hory a lesy Karpat, zkropené krví našich kamarádů, po širých pláních Ukrajiny, přes Žaskov a Bílou Cerkov, přes Čerňachov a Kijev až k Sokolovu. Před našimi zraky vyvstávají

**СПАСИБО ВАМ БРАТЯ КРАСНОАРМЕЙЦЫ!
ЧЕХОСЛОВАНИЯ ПРИВЕТСТВУЕТ
И БЛАГОДАРИТ СВОИХ ОСВОБОДИТЕЛЕЙ!**

První americký tank vjíždí do Plzně 4/1945

Hořící Staroměstská radnice je výmluvným svědkem zbesilého ničení historických hodnot Prahy. Křídlo radnice podél Staroměstského náměstí vyhořelo po německém ostřelování; oheň silně poškodil i věž radnice a v ní umístěný orloj. 5.5.1945

Barikády v Revoluční třídě 5.5.1945

Tank Rudé armády na Národní třídě v Praze 5.5.1945

Edvard Beneš na londýnském letišti před návratem do vlasti

19. 6. 1946

Prezident dr. E. Beneš podpisuje jeden z dekretů 19.5.1945

Transport pražských Němců v Modřanech v květnu 1946

Předseda mimořádného lidového soudu předčítá K. H. Frankovi rozsudek před šibenicí 21.5.1946

Budova Melantrichu před volbami v roce 1946 - 26.5.1946

Vláda Klementa Gottwalda u prezidenta Beneše 19.6.1946

MUDr. Bohuslav Bouček a prsident republiky Dr. Edvard Beneš na brněnské MU

Prezident republiky podepisuje souhlas s demisí vlády 25.2.1948

Únor 1948

PROVOLÁNÍ

Věrným stoupencům československé strany národně socialistické

Široké vrstvy stoupenců československé strany národně socialistické již dlouho pozorovaly se stále vzrůstajícím znepokojením, že politika užšího vedení strany se stále více odklonovala od socialistického programu a dala se na cestu, vedoucí zpět od vymoženosti revoluce a ideálů lidově demokratické republiky.

Tímto počínáním se užší vedení strany odcizilo svému členstvu, které je složeno z velké většiny z drobného pracovního lidu československého. Události posledních dnů, které vyvrcholily odstoupením ministrů strany, vyvolaly těžkou politickou krizi, jejíž důsledky by byly nedozírné, kdyby zde nebylo vůle všech pokrokových sil zachovat shodu v národě v rámci Národní fronty. Tím ztratilo toto vedení oprávnění vésti stranu a postavilo se tak mimo její rámec.

Ujmáme se proto těžké odpovědnosti, abychom v této osudové chvíli života strany organizovali znovu její vedení až do řádného sjezdu a demokratického ustavení jejích orgánů. Je naší snahou vrátit stranu na její původní cestu socialismu a demokracie.

Chceme sdružit v tomto duchu všechny věrné národní socialisty, aby v ušlechtilém soutěžení s ostatními pokrokovými stranami naší lidově demokracie přispěli svým dílem k rozkvětu a zabezpečení našeho národa a republiky.

S upřímným srdcem stojíme za věrným spojenectvím a přátelstvím k SSSR a k ostatním slovanským státům. V tomto těsném spojenectví vítáme spolupráci se všemi pokrokovými a mírumilovnými silami západních zemí a odsuzujeme podvrtné snahy reakčního kapitalismu a imperialismu, jak to odpovídá staré tradici našeho svobodomyšlného a pokrokového národa. Vítáme rozhodnutí pana presidenta republiky, které vyvedlo stát z těžké politické krize a stavíme se bezvýhradně za vládu Národní fronty pod vedením Klementa Gottwalda.

Ať žije Československá, lidově demokratická republika!
Ať žije její president dr. Edvard Beneš!

Prof. Ing. dr. techn. Emanuel Šlechta — ministr zemědělství.
Dr. Alina Neuman — ministr politických věcí.
Dr. David — předseda ÚNS.
Dr. František Bauer.
Prof. dr. Vratoslav Buzek.
Gustav Burian, poslanec ÚNS.
Dr. Čížek.
Dr. Černý.
Dr. Holina.
Václav Hulínský.
Dr. Jiránek — poslanec ÚNS.
Prof. dr. Karel Kácl, poslanec

Dr. Miroslav Klímaš.
Stěpán Kobylka — poslanec ÚNS.
Dr. Miroslav Kohák.
František Křiváček — člen představenstva ÚNS.
Dr. Jaromír Kopecký — vyslanec.
Univ. prof. dr. J. B. Kosák.
Dr. Václav Kulián.
Karel Loh.
Dr. Karel Maršálek.
František Matl — tajemník ÚNS.
Václav Mikuláš — poslanec ÚNS a předseda přípravného výboru JSCZ.
Ing. dr. Karel Mlýnek.

Ing. F. X. Novák, major třetího legie.
Ivan Paiz.
Dr. Ferdinand Richter — předseda senátního soudu v Brně.
Milena Šmajrová, poslankyně ÚNS.
Antonín Šolc.
Jindřich Štulík.
Ervin Tichý — tajemník ÚNS.
Antonín Vandrovec — poslanec ÚNS.
Člen prezidia ÚNS.
Josef Vitásek.
Ladislav Vojsček — jednatel ÚNS.
Jedna dalších ÚNS následují v příloze čísla.

Edvard Beneš se svou původní hradní stráží před abdikací 1948

Edvard Beneš podepisuje abdikaci listinu 7. 6. 1948

Edvard Beneš se spolupracovníky po abdikaci 1948

Pohřeb Edvarda Beneše 8. září 1948